

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE **privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile**

nr. 10 din 26.02.2016

(în vigoare 25.03.2018)

Monitorul Oficial al R.Moldova nr. 69-77 art. 117 din 25.03.2016

* * *

C U P R I N S

Capitolul I **DISPOZIȚII GENERALE**

- Articolul 1. Scopul și obiectivele legii
- Articolul 2. Domeniul de reglementare
- Articolul 3. Noțiuni principale
- Articolul 4. Cadrul juridic

Capitolul II **PRINCIPIILE ȘI OBIECTIVELE POLITICII DE STAT.** **COMPETENȚE ADMINISTRATIVE ȘI DE REGLEMENTARE**

- Articolul 5. Principiile politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile
- Articolul 6. Obiectivele politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile
- Articolul 7. Calcularea ponderii energiei din surse regenerabile
- Articolul 8. Calcularea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în transporturi
- Articolul 9. Planul național de acțiuni în domeniul energiei din surse regenerabile

Capitolul III **ADMINISTRAREA DE STAT**

- Articolul 10. Atribuțiile Guvernului
- Articolul 11. Atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii
- Articolul 12. Atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului
- Articolul 13. Atribuțiile Agenției pentru Eficiență Energetică
- Articolul 14. Atribuțiile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică
- Articolul 15. *Abrogat*
- Articolul 16. Atribuțiile autorităților publice centrale și locale în domeniul construcțiilor
- Articolul 17. Atribuțiile autorităților publice centrale și locale cu privire la încălzirea și răcirea centralizată
- Articolul 18. Atribuțiile Agenției pentru Protecția Consumatorilor
- Articolul 19. Fondul pentru Eficiență Energetică

Capitolul IV
PROCEDURI ADMINISTRATIVE DE LICENȚIERE,
AUTORIZARE, CALIFICARE ȘI ÎNREGISTRARE

- Articolul 20. Cerințe generale
- Articolul 21. Activitățile pentru care se acordă licențe
- Articolul 22. Mijloacele tehnice și dispozitivele care funcționează pe bază de biocombustibil solid și biocarburant
- Articolul 23. Sistemul de calificare și înregistrare în domeniul energiei din surse regenerabile
- Articolul 24. Cerințele tehnice în domeniul energiei din surse regenerabile
- Articolul 25. Asigurarea calității energiei electrice și termice din surse regenerabile, a biogazului și a biocarburanților
- Articolul 26. Asigurarea calității biocombustibilului solid

Capitolul V
PRODUCEREA ȘI COMERCIALIZAREA ENERGIEI PRODUSE
DIN SURSE REGENERABILE. ACCESUL LA REȚEA

- Articolul 27. Obligațiile producătorilor de energie din surse regenerabile
- Articolul 28. Accesul la rețea
- Articolul 29. Condițiile de bază privind comercializarea energiei electrice din surse regenerabile și a biocarburantului
- Articolul 30. Furnizorul central de energie electrică
- Articolul 31. Garanțiile de origine
- Articolul 32. Utilizarea și recunoașterea garanțiilor de origine
- Articolul 33. Certificatele de conformitate
- Articolul 34. Schemă de sprijin pentru promovarea energiei electrice din surse regenerabile
- Articolul 35. Procedura de licitație pentru oferirea statutului de producător eligibil
- Articolul 36. Procedura de confirmare a statutului de producător eligibil
- Articolul 37. Drepturi și responsabilități ale producătorilor eligibili
- Articolul 38. Majorarea capacității centralelor electrice care produc energie electrică din surse regenerabile
- Articolul 38¹. Participarea producătorilor eligibili la piața concurențială de energie electrică
- Articolul 39. Contorizarea netă a energiei electrice din surse regenerabile

Capitolul VI
INFORMAREA ȘI SENSIBILIZAREA OPINIEI PUBLICE

- Articolul 40. Informații cu privire la echipamente și sisteme
- Articolul 41. Informații privind amestecul de combustibili la punctele de vânzare
- Articolul 42. Informații cu privire la măsurile și schemele de sprijin
- Articolul 43. Sensibilizarea opiniei publice

Capitolul VII
COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ

- Articolul 44. Cooperarea internațională

Capitolul VIII

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 45. Dispoziții finale și tranzitorii

Anexa 1 Traectoria orientativă

Anexa 2 Conținutul de energie pentru combustibilii utilizați în transporturi

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege creează cadrul necesar pentru aplicarea Directivei 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr.L 140 din 5 iunie 2009.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul și obiectivele legii

Prezenta lege are drept scop instituirea unui cadru juridic pentru promovarea și utilizarea energiei din surse regenerabile și stabilește obiectivele naționale obligatorii privind ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie, precum și ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în transporturi. Legea definește normele referitoare la schemele de sprijin, la garanțiile de origine, la procedurile administrative, la accesul producătorilor de energie din surse regenerabile la rețele.

Articolul 2. Domeniul de reglementare

Prezenta lege reglementează domeniul energiei din surse regenerabile, și anume:

- a) administrarea de stat;
- b) calculul ponderii energiei din surse regenerabile;
- c) principiile și obiectivele politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile;
- d) modalitățile de atingere a obiectivelor naționale;
- e) condițiile de integrare a surselor regenerabile de energie în sistemul energetic național;
- f) condițiile de desfășurare a activităților de producere, de transport, de distribuție și de comercializare a energiei electrice din surse regenerabile, a biogazului și a biocarburanților;
- g) schemele de sprijin pentru valorificarea surselor regenerabile de energie;
- h) modalitățile de informare cu privire la sursele regenerabile de energie;
- i) direcțiile principale de colaborare în domeniul vizat.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

biocarburant – combustibil lichid sau gazos pentru transport, produs din biomasă. Amestecul dintre un biocarburant și un combustibil fosil, în proporțiile stabilite prin actele normative în domeniu, se consideră biocarburant;

biocombustibil solid – combustibil solid produs direct sau indirect din biomasă;

biogaz – gaz combustibil produs din biomasă, care poate fi utilizat în calitate de combustibil pentru producerea energiei sau care poate fi purificat pentru a fi adus la parametrii de calitate ai gazelor naturale;

biolichide – combustibil lichid produs din biomasă, utilizat în scopuri energetice altele decât pentru transport, inclusiv pentru producerea energiei electrice, a energiei destinate încălzirii și răcirii;

biomasă – fracțiunea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor din agricultură (inclusiv materii vegetale și animale), silvicultură și sectoarele industriale conexe, precum și fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor industriale și urbane;

certificat de conformitate – document, eliberat în baza regulilor de certificare, care demonstrează veridic faptul că biocarburantul, identificat în mod corespunzător, este conform cu standardele sau cu alte documente normative în domeniu;

consum final brut de energie – produse energetice furnizate în scopuri energetice industriei, transporturilor, sectorului casnic, serviciilor, inclusiv serviciilor publice, agriculturii, silviculturii și pisciculturii, inclusiv consumul de energie electrică și de energie termică din sectorul de producere a energiei electrice și a energiei termice, precum și consumul tehnologic și pierderile de energie electrică și de energie termică în rețelele electrice și în rețelele termice;

contract pentru diferențe – contract semnat între producătorul eligibil și furnizorul central de energie electrică, prin care producătorului eligibil care vinde pe piața concurențială energia electrică produsă i se asigură diferențele pozitive sau negative dintre prețul de piață și prețurile/tarifele stabilite în conformitate cu prezenta lege;

cotă maximă de capacitate – valoarea totală a puterii instalate a centralelor electrice, care utilizează același tip de tehnologie de producere a energiei electrice din surse regenerabile, admisă la nivel național pentru aplicarea schemei de sprijin respective, stabilită pentru fiecare tip de tehnologie de producere a energiei electrice din surse regenerabile;

energie aerotermală – energie stocată sub formă de căldură în aerul ambiental;

energie din surse regenerabile – energie obținută prin valorificarea surselor nefosile regenerabile (în continuare – *surse regenerabile*), respectiv energia eoliană, energia solară, energia aerotermală, energia geotermală, energia hidrotermală și cea a oceanelor, energia hidroelectrică, biomasa, biogazul, gazul de fermentare a deșeurilor (gazul de depozit) și gazul provenit din instalațiile de epurare a apelor uzate;

energie electrică din surse regenerabile – energie electrică produsă de centralele electrice care utilizează doar surse regenerabile de energie, precum și o cotă a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie de centralele electrice hibrid care utilizează și combustibil fosil. Energia electrică produsă în centrale hidroelectrice cu acumulare din apa pompată anterior în sens ascendent nu este considerată energie electrică din surse regenerabile;

energie geotermală – energie stocată sub formă de căldură sub stratul solid al suprafeței terestre;

garanție de bună execuție a contractului – mijloace financiare puse de către producătorul de energie electrică sub controlul Guvernului, în cazul oferirii statutului de producător eligibil în cadrul licitației, sau al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în cazul confirmării statutului de producător eligibil, pentru a asigura realizarea obligațiilor ce-i revin în calitate de producător eligibil, în special cu privire la construcția centralei electrice;

garanție de origine – document electronic eliberat cu scopul de a demonstra unui consumator final că o cantitate de energie electrică furnizată acestuia a fost produsă din surse regenerabile de energie;

garanție pentru ofertă – mijloace financiare puse de către solicitant sub controlul Guvernului pentru a exclude comportamentul necorespunzător al acestuia pe întreaga perioadă de valabilitate a ofertei;

garanție pentru participare – mijloace financiare puse de către solicitant sub controlul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică pentru a exclude comportamentul necorespunzător al acestuia în cadrul și în legătură cu procedura de confirmare a statutului de producător eligibil;

încălzire centralizată sau răcire centralizată – distribuția de energie termică, sub formă de abur, apă fierbinte sau lichide răcite, de la o sursă centrală de producție, printr-o rețea, către mai multe clădiri sau locații în scopul utilizării acestora pentru încălzirea sau răcirea spațiilor ori în procese industriale de încălzire sau răcire;

limită de capacitate – valoarea puterii instalate a centralei electrice, stabilită, în funcție de tehnologia utilizată pentru producerea energiei electrice din surse regenerabile de energie, în scopul delimitării aplicabilității schemelor de sprijin;

producător de biocarburant – persoană juridică care produce și comercializează biocarburant în conformitate cu condițiile stabilite în legile și alte acte normative în domeniu;

producător eligibil – producător de energie electrică din surse regenerabile, care a obținut dreptul de a i se achiziționa întreaga cantitate de energie electrică livrată în rețelele electrice la prețurile/tarifele stabilite în conformitate cu prezenta lege;

schemă de sprijin – orice instrument, schemă sau mecanism aplicat pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile prin reducerea costurilor acestei energii, prin creșterea prețului la care aceasta poate fi vândută sau prin mărirea, prin intermediul unor obligații referitoare la energia regenerabilă sau în alt mod, a cantității achiziționate de acest tip de energie;

valoare efectivă – valoarea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră pentru unele sau pentru toate etapele unui proces specific de producție a biocarburanților;

valoare tipică – valoarea estimată a reducerii reprezentative a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru o anumită filieră de producție a biocarburanților;

valoare implicită – valoarea derivată dintr-o valoare tipică prin aplicarea unor factori predeterminați și care poate să fie utilizată în locul unei valori efective.

[Art.3 modificat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

Articolul 4. Cadrul juridic

(1) Activitățile în domeniul energiei din surse regenerabile sînt reglementate de prezenta lege, de alte acte legislative și normative, precum și de tratatele internaționale în domeniu la care Republica Moldova este parte.

(2) În cazul în care un tratat internațional la care Republica Moldova este parte conține alte prevederi decît cele stipulate în prezenta lege, se aplică normele tratatului internațional.

Capitolul II

PRINCIPIILE ȘI OBIECTIVELE POLITICII DE STAT. COMPETENȚE ADMINISTRATIVE ȘI DE REGLEMENTARE

Articolul 5. Principiile politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile

(1) Politica de stat în domeniul energiei din surse regenerabile este implementată în cadrul programelor de stat sectoriale și locale, monitorizate de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.

(2) Politica de stat în domeniul energiei din surse regenerabile se bazează pe următoarele principii:

- a) ajustarea cadrului legislativ național la normele și standardele Uniunii Europene;
- b) promovarea energiei din surse regenerabile prin aplicarea schemelor de sprijin în conformitate cu prezenta lege și cu respectarea Legii cu privire la ajutorul de stat;
- c) exercitarea administrării de stat în domeniul energiei din surse regenerabile;

- d) asigurarea transparenței la desfășurarea activităților în domeniu în condițiile prezentei legi;
- e) asigurarea accesului nediscriminatoriu la rețele;
- f) asigurarea accesului persoanelor fizice și juridice la informații privind producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile;
- g) asigurarea informării și educarea publicului cu privire la producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile;
- h) supravegherea procesului de cultivare și utilizare a soiurilor de plante modificate genetic destinate producerii biocombustibilului solid și a biocarburanților în condițiile unui ciclu tehnologic închis.

[Art.5 completat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

Articolul 6. Obiectivele politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile

(1) Obiectivele politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile sînt următoarele:

- a) diversificarea resurselor energetice primare;
- b) realizarea unei ponderi a energiei din surse regenerabile de cel puțin 17% în consumul final brut de energie în anul 2020, calculată în conformitate cu prezenta lege;
- c) realizarea unei ponderi a energiei din surse regenerabile de cel puțin 10% în consumul final de energie în transporturi în anul 2020, calculată în conformitate cu prezenta lege;
- d) promovarea cooperării între autoritățile publice centrale și locale;
- e) asigurarea securității, sănătății și protecției muncii în procesul de producere a energiei din surse regenerabile;
- f) promovarea utilizării energiei din surse regenerabile;
- g) promovarea cercetării și colaborării tehnico-științifice la nivel național și internațional, implementarea bunelor practici de promovare a utilizării rezultatelor științifice și dezvoltării tehnice în domeniul energiei din surse regenerabile;
- h) asigurarea comunicării și informării publicului despre energia din surse regenerabile.

(2) Alte obiective ale politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile se stabilesc în planul național de acțiuni în domeniul energiei din surse regenerabile, aprobat de Guvern.

Articolul 7. Calcularea ponderii energiei din surse regenerabile

(1) Consumul final brut de energie din surse regenerabile se calculează ca suma următoarelor:

- a) consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile;
- b) consumul final brut de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire;
- c) consumul final de energie din surse regenerabile în transporturi.

(2) La calcularea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie, biogazul, energia electrică din surse regenerabile și hidrogenul din surse regenerabile se iau în considerare numai o singură dată.

(3) Biocarburanții și biolichidele care nu corespund criteriilor de durabilitate, stabilite în conformitate cu prezenta lege, nu se iau în considerare la calcularea ponderii energiei din surse regenerabile.

(4) La calcularea consumului final brut de energie electrică din surse regenerabile nu se ia în calcul energia electrică produsă de hidrocentralele cu acumulare din apa pompată anterior în sens ascendent. În cazul centralelor electrice hibrid care utilizează surse regenerabile și convenționale de energie, se ia în considerare numai acea parte din energia

electrică care este produsă din surse regenerabile. În scopul acestor calcule, contribuția fiecărei surse de energie se calculează în baza conținutului său de energie.

(5) Consumul final brut de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire se calculează ca fiind suma dintre cantitatea de energie destinată încălzirii și răcirii centralizate, produsă din surse regenerabile, și consumul suplimentar de energie din surse regenerabile în industrie, în sectorul casnic, la prestarea serviciilor, în agricultură, în silvicultură și în piscicultură, în scopul încălzirii, răcirii și prelucrării. În cazul centralelor hibrid care utilizează surse regenerabile și surse convenționale de energie, se ia în considerare numai acea parte destinată încălzirii și răcirii care este produsă din surse regenerabile. În scopul acestor calcule, contribuția fiecărei surse de energie se calculează în baza conținutului său de energie.

(6) La calcularea consumului final brut de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire, energia geotermală produsă de pompele de căldură se ia în considerare cu condiția ca energia finală generată să depășească semnificativ energia primară utilizată pentru punerea în funcțiune a pompelor de căldură.

(7) Energia termică generată de sistemele energetice pasive, în care consumul scăzut de energie se realizează în mod pasiv prin modul de proiectare a clădirilor sau prin căldura produsă cu utilizarea energiei din surse neregenerabile, nu se ia în considerare la calcularea consumului final brut de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire.

(8) Conținutul energetic al combustibililor utilizați în transporturi, specificați în anexa nr.2, se ia în considerare ca fiind cel prevăzut în respectiva anexă.

(9) Consumul final de energie din surse regenerabile în transporturi se calculează de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul transporturilor în conformitate cu regulamentul aprobat de Guvern și cu art.8 din prezenta lege.

(10) Ponderea energiei din surse regenerabile se calculează ca raport între consumul final brut de energie din surse regenerabile și consumul final brut de energie provenită din toate sursele de energie, exprimat în procente.

(11) La calcularea consumului final brut de energie în scopul măsurării respectării obiectivelor naționale și a traiectoriei orientative prevăzute în anexa nr.1, cantitatea de energie consumată în sectorul aviației, ca proporție din consumul final brut de energie, se consideră a fi nu mai mare de 6,18%.

(12) Metodologia și definițiile utilizate la calcularea ponderii energiei din surse regenerabile trebuie să fie în concordanță cu normele statisticii energetice adoptate de Guvern.

Articolul 8. Calcularea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în transporturi

(1) Ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în transporturi se calculează ca raport între consumul final de energie din surse regenerabile pentru toate tipurile de transport și consumul final total de energie în transporturi.

(2) La calcularea consumului final total de energie în transporturi se iau în considerare numai benzina, motorina și biocarburanții consumați de mijloacele de transport rutier și feroviar, precum și energia electrică consumată de către mijloacele de transport electric.

(3) La calcularea consumului final de energie din surse regenerabile în transporturi se iau în considerare toate tipurile de energie din surse regenerabile consumate de toate tipurile de transport.

(4) La calcularea cantității de energie electrică din surse regenerabile consumate de autovehiculele electrice, acest consum este considerat ca fiind de 2,5 ori conținutul energetic al energiei electrice din surse regenerabile consumate.

(5) La calcularea cantității energiei din surse regenerabile consumate de toate tipurile de transport, conținutul energetic al biocarburanților produși din deșeuri, reziduuri, material celulozic de origine nealimentară și materiale lignocelulozice este înmulțit cu 2.

(6) Pentru realizarea prevederilor prezentului articol, importatorii de produse petroliere principale sînt obligați să transmită trimestrial organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, pe suport de hîrtie și în format electronic, informații pentru trimestrul precedent cu privire la cantitățile de biocarburanți utilizați în amestec cu produsele petroliere principale importate pe piața produselor petroliere.

(7) Pentru nerespectarea obligației stabilite la alin.(6), importatorii de produse petroliere principale sînt pasibili de a fi sancționați de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu sancțiune financiară în valoare de maximum 1% din venitul anual obținut din comercializarea produselor petroliere principale, respectînd procedura stabilită la art.20 din Legea cu privire la energetică.

[Art.8 modificat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

Articolul 9. Planul național de acțiuni în domeniul energiei din surse regenerabile

(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei elaborează planul național de acțiuni în domeniul energiei din surse regenerabile, care stipulează obiectivele naționale privind ponderea energiei electrice din surse regenerabile, a energiei din surse regenerabile în transporturi, a energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire pînă în anul 2020.

(2) La elaborarea planului național de acțiuni în domeniul energiei din surse regenerabile se iau în considerare impactul măsurilor întreprinse pentru a promova eficiența energetică asupra consumului final de energie și introduse sau propuse de către orice persoană fizică sau juridică, măsurile luate pentru atingerea obiectivelor naționale stabilite, inclusiv dezvoltarea social-economică, cooperarea dintre autoritățile publice centrale și locale, transferurile statistice sau proiectele comune planificate, politicile naționale de dezvoltare a resurselor existente de biomasă și de mobilizare a unor noi surse de biomasă destinate utilizării în diverse scopuri, precum și măsurile care trebuie luate pentru a îndeplini cerințele prezentei legi.

(3) Procesul elaborării planului național de acțiuni în domeniul energiei din surse regenerabile include o evaluare a necesității de dezvoltare a infrastructurii de încălzire și răcire centralizată, cu scopul de a atinge obiectivul național pentru ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie.

(4) Cu excepția cazurilor în care decide altfel, Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, modifică planul național de acțiuni în domeniul energiei din surse regenerabile în cazul în care ponderea de energie din surse regenerabile scade sub traiectoria orientativă în perioada imediat precedentă de doi ani prevăzută în anexa nr.1. Proiectul planului național de acțiuni modificat în domeniul energiei din surse regenerabile se prezintă Guvernului pînă la data de 30 iunie a anului următor și stabilește măsurile adecvate și proporționale pentru a atinge, într-un termen rezonabil, traiectoria orientativă menționată.

(5) La modificarea planului național de acțiuni în domeniul energiei din surse regenerabile se ține cont de toate evaluările efectuate în conformitate cu art.17 alin.(3) și alin.(4) și se include o evaluare actualizată a necesității de dezvoltare a infrastructurii de încălzire și răcire centralizată, cu scopul de a atinge obiectivul național pentru ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie.

Capitolul III ADMINISTRAREA DE STAT

Articolul 10. Atribuțiile Guvernului

Guvernul:

- a) stabilește direcțiile prioritare și obiectivele politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile;
- b) stabilește modul de organizare și administrare a activității în domeniul energiei din surse regenerabile;
- c) aprobă planul național de acțiuni în domeniul energiei din surse regenerabile elaborat de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei;
- d) stabilește mecanisme, scheme de sprijin și stimulente pentru îndeplinirea obiectivelor politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile;
- e) stabilește, aprobă și actualizează limitele de capacitate în conformitate cu condițiile privind acordarea ajutorului de stat prevăzute de Legea cu privire la ajutorul de stat și cu angajamentele asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice, precum și cotele maxime de capacitate, inclusiv pe categorii de capacitate, care urmează a fi oferite pentru implementarea schemei de sprijin stabilite la art.34;
- f) stabilește măsurile necesare pentru a atinge în termen obiectivul privind energia din surse regenerabile în conformitate cu traiectoria orientativă prevăzută în anexa nr. 1;
- g) organizează licitațiile pentru oferirea statutului de producător eligibil, în conformitate cu art.35;
- h) desemnează furnizorul central de energie electrică, în conformitate cu art.30.
- i) stabilește pentru întreprinderile din sectorul energetic obligații clar definite, transparente, nediscriminatorii și verificabile referitoare la energia din surse regenerabile, în condițiile stabilite de lege;

[Lit.j) abrogată prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

k) aprobă regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil persoanelor care dețin sau urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/ cumulată mai mare decât limita de capacitate stabilită conform lit.e);

l) aprobă alte regulamente și exercită alte atribuții în conformitate cu prezenta lege.

[Art. 10 modificat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

Articolul 11. Atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei

(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei:

- a) elaborează planul național de acțiuni în domeniul energiei din surse regenerabile și îl propune Guvernului spre aprobare;
- b) elaborează scheme de sprijin, mecanisme, stimulente și măsuri în domeniul energiei din surse regenerabile, respectând condițiile privind acordarea ajutorului de stat prevăzute de Legea cu privire la ajutorul de stat, pe care le comunică Secretariatului Comunității Energetice și le propune Guvernului spre aprobare;
- c) elaborează actele normative menționate la art.10 lit.k), art.12 lit.a), art.18 și la art.23;
- c¹) determină și propune Guvernului spre aprobare limitele de capacitate și cotele maxime de capacitate, inclusiv pe categorii de capacitate, în legătură cu implementarea schemei de sprijin stabilite la art.34;

- d) elaborează programe și încheie acorduri necesare pentru activitatea autorităților administrative și a instituțiilor din subordinea acestora, în conformitate cu actele normative;
- e) monitorizează îndeplinirea măsurilor adoptate pentru realizarea obiectivelor în domeniul energiei din surse regenerabile și întocmește un raport în acest sens, cu suportul Agenției pentru Eficiență Energetică, pe care îl prezintă Guvernului până la 31 martie;
- f) exercită alte atribuții stabilite prin prezenta lege.

(2) Pentru îndeplinirea atribuțiilor stabilite la alin.(1), organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei colaborează cu alte autorități ale administrației publice centrale, cu organele centrale de specialitate, cu Consiliul Concurenței, cu Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, cu alte autorități publice, cu autoritățile administrației publice locale, precum și cu societatea civilă.

[Art. 11 modificat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

Articolul 12. Atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului

Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului:

a) asistă organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei la elaborarea Regulamentului privind criteriile de durabilitate pentru biocarburanți și biolichide, care va conține, de asemenea, descrierea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea biocarburanților și a biolichidelor;

a¹) elaborează Metodologia de calcul al impactului biocarburanților și biolichidelor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră;”

b) monitorizează realizarea obiectivelor în domeniul criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți și biolichide, aplicarea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea de biocarburanți și de biolichide, precum și aplicarea Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților și biolichidelor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră.

[Art. 12 modificat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

Articolul 13. Atribuțiile Agenției pentru Eficiență Energetică

(1) Agenția pentru Eficiență Energetică:

a) elaborează, în cooperare cu autoritățile publice locale, programe de informare a publicului cu privire la beneficiile și aspectele practice ale dezvoltării și utilizării energiei din surse regenerabile;

b) acordă asistență consultativă și informațională privind măsurile de sprijin consumatorilor, constructorilor, instalatorilor, arhitecților și furnizorilor de echipamente și sisteme pentru încălzire, răcire și energie electrică și de vehicule compatibile cu utilizarea energiei din surse regenerabile;

c) asigură informarea publicului cu privire la disponibilitatea și avantajele ecologice ale diferitelor surse de energie pentru transporturi;

d) promovează utilizarea încălzirii și răcirii din surse regenerabile de energie la planificarea infrastructurii localității;

e) promovează instalarea echipamentelor și sistemelor pentru utilizarea energiei electrice, încălzirii și răcirii din surse regenerabile de energie la planificarea, proiectarea, construirea și renovarea zonelor industriale sau rezidențiale;

f) asigură informarea, în special a urbanștilor și arhitecților, despre combinația optimă de surse regenerabile de energie, tehnologii cu eficiență sporită, încălzire și răcire centralizată la planificarea, proiectarea, construcția și renovarea zonelor industriale sau rezidențiale;

g) implementează sistemul de calificare și înregistrare a instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și de pompe de căldură, în conformitate cu regulamentul stabilit la art.23;

h) asigură informarea privind cerințele referitoare la calificarea și înregistrarea în registrul specificat la lit.j);

[Lit.i) abrogată prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

j) instituie și ține registrul instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și de pompe de căldură;

k) asigură informarea publicului în conformitate cu cap. VI.

(2) În vederea exercitării atribuțiilor stabilite prin prezenta lege, Agenția pentru Eficiență Energetică colaborează, în special prin furnizarea reciprocă de informații, cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu autoritățile de reglementare în domeniu, cu organismul național de acreditare, cu organismele de evaluare a conformității, cu alte autorități și instituții publice.

[Art. 13 modificat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

Articolul 14. Atribuțiile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

(1) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică:

a) elaborează și aprobă actele normative necesare reglementării raporturilor juridice dintre participanții la piața energiei regenerabile, inclusiv regulamentul privind garanțiile de origine, în conformitate cu prezenta lege;

b) eliberează licențe pentru producerea energiei electrice din surse regenerabile, a energiei termice din surse regenerabile, pentru producerea biogazului care urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale și pentru producerea biocarburantului care urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale, în conformitate cu legislația specială;

b¹) confirmă, potrivit cu Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil, aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, statutul de producător eligibil pentru persoanele care dețin sau urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată ce nu depășește limita de capacitate stabilită conform art.10 lit.e);

b²) instituie și ține registrul producătorilor eligibili în conformitate cu art.37 alin.(6);

c) elaborează și aprobă clauzele obligatorii ale contractului pentru diferențe, clauzele obligatorii ale contractului pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile;

d) stabilește, în Regulile pieței energiei electrice, modalitatea de repartizare între furnizorii de energie electrică a energiei achiziționate de furnizorul central de energie electrică și/sau a obligațiilor financiare care rezultă din diferența dintre prețul pieței angro de energie electrică și prețurile/tarifele fixe stabilite în conformitate cu prezenta lege;

e) stabilește cotele minime anuale de biocarburanți care urmează să fie achiziționați de către importatorii de produse petroliere principale de la producătorii locali și/sau din import, în funcție de opțiunea optimă din punct de vedere al costurilor, pentru a fi utilizați în amestecul produselor petroliere principale, astfel încât să fie realizat obiectivul național privind ponderea energiei din surse regenerabile utilizate în transporturi, în conformitate cu prevederile art.6 alin.(1) lit.c);

e¹) efectuează supravegherea asupra respectării normelor, regulamentelor, actelor normativ-tehnice și a regulilor de securitate la instalarea, funcționarea și exploatarea cazanelor, furnalelor, sobelor pe bază de biomasă, sistemelor fotovoltaice solare și termice solare, sistemelor geotermale de mică adâncime și a pompelor de căldură;

f) calculează, aprobă și propune Guvernului prețurile plafon pentru energia electrică din surse regenerabile ce vor fi utilizate pentru organizarea licitațiilor, precum și calculele aferente acestora, efectuate în funcție de tehnologia de producere;

g) calculează și aprobă tarifele fixe pentru implementarea schemei de sprijin stabilite la art.34 alin.(1) lit.b);

h) monitorizează respectarea de către importatorii de produse petroliere principale a obligațiilor stabilite prin prezenta lege, în special a obligației de achiziționare a cantităților de biocarburanți, necesare pentru a respecta cotele minime anuale de biocarburanți stabilite în conformitate cu lit.e) din prezentul alineat, și aplică sancțiuni în cazurile prevăzute la art.29 alin.(3) și la art.8 alin.(7).

(2) Prețurile plafon și tarifele fixe menționate la alin.(1) lit.f) și g) se calculează, în conformitate cu metodologia aprobată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, pentru fiecare tip de tehnologie de producere a energiei electrice din surse regenerabile și pe categorii de capacitate, cu utilizarea datelor din practica internațională privind perioada de exploatare a centralei, costurile de investiție, costurile aferente întreținerii și exploatarei centralei, rata de rentabilitate a investițiilor, determinată în baza metodei costului mediu ponderat al capitalului, și în funcție de cantitatea de energie electrică ce se preconizează a fi produsă.

(3) În legătură cu îndeplinirea atribuției stabilite la alin.(1) lit.e) din prezentul articol, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică consultă organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.

(4) La formarea prețurilor la produsele petroliere principale, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică va lua în considerare diferența dintre prețurile medii anuale de procurare de la producătorii locali și/sau din import a biocarburanților utilizați în amestecul produselor petroliere principale plasate pe piața internă și prețurile medii anuale stabilite la importul produselor petroliere principale.

(5) Aplicarea de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a sancțiunilor financiare stabilite la art.8 alin.(7) nu exonerează partea responsabilă de executarea obligației pentru neîndeplinirea căreia a fost sancționată, iar contravaloarea sancțiunii financiare respective nu se ia în considerare la formarea prețurilor la produsele petroliere principale.

(6) În calitate de organ al supravegherii energetice de stat, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică supraveghează respectarea documentelor normativ-tehnice și a regulilor de securitate la instalarea, funcționarea și exploatarea cazanelor, furnalelor sau sobelor, pe bază de biomasă, a sistemelor fotovoltaice și termice solare, a sistemelor geotermale de mică adâncime și a pompelor de căldură.

[Art. 14 modificat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

[Art. 14 completat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 15. Atribuțiile Inspectoratului Energetic de Stat

[Art. 15 abrogat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 16. Atribuțiile autorităților publice centrale și locale în domeniul construcțiilor

(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, în cooperare cu autoritățile publice locale, propune sau introduce, după caz, modificări în

reglementările și codurile din domeniul construcțiilor, măsuri necesare pentru creșterea ponderii energiei din surse regenerabile.

(2) Prin reglementările și codurile de construcție, autoritățile publice centrale și locale promovează utilizarea echipamentelor și a sistemelor de încălzire și răcire pe bază de energie din surse regenerabile care realizează o reducere semnificativă a consumului de energie și întreprind măsuri necesare pentru a promova echipamentele și sistemele ce corespund prevederilor art.24.

(3) Autoritățile publice centrale și locale întreprind măsuri necesare pentru a asigura că clădirile publice noi și cele care trec printr-o renovare majoră îndeplinesc cerințele minime de performanță energetică, în conformitate cu actele normative în domeniu.

(4) Autoritățile publice centrale și locale publică anual, pe paginile lor web oficiale, informații despre îndeplinirea cerințelor minime de performanță energetică.

Articolul 17. Atribuțiile autorităților publice centrale și locale cu privire la încălzirea și răcirea centralizată

(1) Autoritățile publice centrale și locale includ încălzirea și răcirea din surse regenerabile de energie în planificarea infrastructurii localității, ținând cont de fezabilitatea economică și tehnică.

(2) La planificarea, proiectarea, construirea și renovarea zonelor industriale sau rezidențiale, autoritățile publice centrale și locale asigură instalarea de către persoanele fizice și juridice responsabile a echipamentelor și sistemelor pentru utilizarea energiei electrice din surse regenerabile, pentru încălzire și răcire din surse regenerabile de energie.

(3) În scopul realizării obiectivelor politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile, autoritățile publice locale evaluează necesitatea atribuirii statutului de serviciu de interes public întreprinderilor din sectorul de încălzire centralizată din localitățile respective. Această evaluare se comunică organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și este luată în considerare la elaborarea sau modificarea planului național de acțiuni în domeniul energiei din surse regenerabile.

(4) Autoritățile publice locale cooperează cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, în conformitate cu art.9 alin.(2), pentru a evalua oportunitatea construcției unei noi infrastructuri de încălzire și răcire din surse regenerabile de energie.

(5) În baza evaluării prevăzute la alin.(4), organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, în coordonare cu autoritățile publice locale, elaborează scheme de sprijin sau alte măsuri în vederea dezvoltării infrastructurilor de încălzire și răcire centralizată pe bază de biomasă, energie solară, geotermală și le propune Guvernului spre aprobare.

Articolul 18. Atribuțiile Agenției pentru Protecția Consumatorilor

Agenția pentru Protecția Consumatorilor efectuează supravegherea pieței biocombustibilului solid în conformitate cu Regulamentul cu privire la biocombustibilul solid, aprobat de Guvern.

Articolul 19. Fondul pentru Eficiență Energetică

(1) Fondul pentru Eficiență Energetică este persoană juridică independentă și autonomă din punct de vedere financiar, dispune de conturi de decontare în bănci și de sigiliu cu denumirea sa și își desfășoară activitatea în conformitate cu legislația în vigoare și în baza Regulamentului de organizare și funcționare a Fondului pentru Eficiență Energetică, aprobat de Guvern.

(2) Obiectivul principal de activitate al Fondului pentru Eficiență Energetică este atragerea și gestionarea resurselor financiare în vederea finanțării și implementării proiectelor în domeniul eficienței energetice și al valorificării surselor regenerabile de energie în conformitate cu strategiile și programele elaborate de Guvern.

(3) Resursele financiare ale Fondului pentru Eficiență Energetică se păstrează în conturi purtătoare de dobândă, deschise într-o bancă sau în mai multe bănci comerciale care își desfășoară activitatea pe teritoriul Republicii Moldova.

Capitolul IV

PROCEDURI ADMINISTRATIVE DE LICENȚIERE, AUTORIZARE, CALIFICARE ȘI ÎNREGISTRARE

[Denumirea cap.IV în redacția Legii nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

Articolul 20. Cerințe generale

(1) Licențele în domeniul energiei din surse regenerabile se eliberează în conformitate cu procedura stabilită în Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și în legile speciale.

(2) Actele necesare pentru inițierea și desfășurarea activității în domeniul energiei din surse regenerabile se eliberează de către autoritățile publice în baza unor reguli obiective, transparente, proporționale și nediscriminatorii.

(3) Pentru facilitarea procedurilor de licențiere, de autorizare și de certificare, Agenția pentru Eficiență Energetică propune, după caz, organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei modificarea cadrului normativ respectiv.

[Art.20 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 21. Activitățile pentru care se acordă licențe

(1) Producerea energiei electrice din surse regenerabile, producerea energiei termice din surse regenerabile, producerea biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale și producerea biocarburantului ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale se supun licențierii.

(2) Activitatea de producere a energiei electrice din surse regenerabile se desfășoară în baza licenței pentru producerea energiei electrice, eliberată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia electrică. Licența pentru producerea energiei electrice poate fi obținută de solicitant, la cerere, pînă la construcția centralei electrice, la prezentarea de către acesta a tuturor documentelor prevăzute în Legea cu privire la energia electrică, cu excepția documentului care confirmă că dispune de centrală electrică. În acest caz, dacă în termen de 4 ani de la obținerea licenței titularul de licență nu a finalizat construcția centralei electrice, licența eliberată acestuia se retrage din oficiu prin hotărîrea Agenției.

(3) Activitatea de producere a energiei termice din surse regenerabile se desfășoară în baza licenței eliberate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării. Licența pentru producerea energiei termice poate fi obținută de solicitant, la cerere, pînă la construcția centralei termice, la prezentarea de către acesta a tuturor documentelor prevăzute în Legea cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, cu excepția documentului care confirmă că dispune de centrală termică. În acest caz, dacă în termen de 2 ani de la obținerea licenței titularul de licență nu a finalizat construcția centralei termice, licența eliberată acestuia se retrage din oficiu prin hotărîrea Agenției.

[Alin.(4) art.21 abrogat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

(5) Activitatea de producere a biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale se desfășoară în baza licenței pentru producerea gazelor naturale, eliberată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu prevederile Legii cu privire la gazele naturale. Licența pentru producerea biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale poate fi obținută de solicitant, la cerere, pînă la construcția instalației de producere, la prezentarea de către acesta a tuturor documentelor prevăzute în Legea cu privire la gazele naturale, cu excepția documentului care confirmă că dispune de instalație de producere. În acest caz, dacă în termen de 2 ani de la obținerea licenței titularul de licență nu a finalizat construcția instalației de producere, licența eliberată acestuia se retrage din oficiu prin hotărîrea Agenției.

(6) Activitatea de producere a biocarburantului ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale se desfășoară în baza licenței eliberate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică persoanelor care întrunesc următoarele condiții:

a) sînt înregistrate în Republica Moldova, prezintă documentul confirmativ în acest sens și nu sînt în procedură de insolvență;

b) prezintă raportul financiar pentru anul precedent, în cazul persoanei juridice care activează, sau extras din contul bancar, în cazul inițierii afacerii.

(7) Licența pentru producerea biocarburantului poate fi obținută de solicitant, la cerere, pînă la construcția instalației de producere a biocarburantului, la prezentarea de către acesta a tuturor documentelor prevăzute la alin.(6). În acest caz, dacă în termen de 2 ani de la obținerea licenței titularul de licență nu a finalizat construcția instalației de producere a biocarburantului, licența eliberată acestuia se retrage din oficiu prin hotărîrea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

(8) Eliberarea licențelor pentru genurile de activitate specificate la alin.(1) din prezentul articol, prelungirea valabilității lor, reperfectarea licențelor, eliberarea duplicatelor, suspendarea și reluarea valabilității licențelor, precum și retragerea acestor licențe se efectuează conform procedurilor stabilite în Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Termenul de examinare a declarațiilor privind eliberarea licențelor pentru desfășurarea activităților în domeniul energiei din surse regenerabile și privind prelungirea termenului lor de valabilitate este de 15 zile calendaristice.

(9) Termenul de valabilitate a licențelor pentru genurile de activitate prevăzute la alin.(1) este de 25 de ani.

[Art.21 modificat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

[Art.21 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 22. Mijloacele tehnice și dispozitivele care funcționează pe bază de biocombustibil solid și biocarburant

(1) Mijloacele tehnice și dispozitivele care, în conformitate cu documentația tehnică atașată, consumă cel puțin un tip de biocombustibil solid sau de biocarburant ori un amestec cu combustibil fosil fac parte din categoria de mijloace tehnice și dispozitive care funcționează pe bază de biocombustibil solid sau de biocarburant.

(2) Caracteristicile de funcționare pe bază de biocombustibil solid sau de biocarburant a mijloacelor tehnice și a dispozitivelor se confirmă prin documentele emise de producătorul de astfel de mijloace tehnice și dispozitive.

(3) Mijloacele tehnice și dispozitivele pot fi reutilate pentru a asigura funcționarea acestora pe bază de biocombustibil solid sau de biocarburant, cu respectarea cerințelor de mediu și de securitate.

(4) Reutilizarea mijloacelor tehnice și a dispozitivelor în conformitate cu alin.(3) se confirmă prin documente emise de agentul economic care a executat reutilizarea.

Articolul 23. Sistemul de calificare și înregistrare în domeniul energiei din surse regenerabile

(1) Sistemul de certificare în domeniul energiei din surse regenerabile se bazează pe criteriile echivalente cu standardele Uniunii Europene.

(2) Instalatorii de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice solare și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură se califică și se înregistrează în registrul specificat la art.13 alin.(1) lit.j) în conformitate cu procedura stabilită în regulamentul aprobat de Guvern.

(3) Regulamentul menționat la alin.(2) trebuie să conțină cerințele obligatorii față de instalatorii de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și de pompe de căldură, de asemenea regulile de verificare de către organul supravegherii energetice de stat, de către organul de control și supraveghere tehnică de stat a echipamentului și sistemelor instalate, precum și procedurile de recunoaștere a certificării efectuate de către statele membre ale Uniunii Europene și de către părțile contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice.

(4) La stabilirea procedurii de calificare și înregistrare a instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și de pompe de căldură, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei va ține cont de cerințele stabilite de Legea privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase și de Legea cu privire la energia electrică.

[Art.23 modificat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

Articolul 24. Cerințele tehnice în domeniul energiei din surse regenerabile

(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei definește cerințele tehnice pentru echipamentele și sistemele care produc energie din surse regenerabile pentru a beneficia de schemele de sprijin.

(2) La elaborarea cerințelor tehnice se ține cont de standardele naționale, inclusiv etichete ecologice, etichete energetice și alte sisteme de referințe tehnice stabilite de organisme de standardizare.

(3) În cazul biomasei, se vor utiliza tehnologii de transformare cu un randament de cel puțin 85% pentru sectorul casnic și comercial și de cel puțin 70% pentru sectorul industrial. La evaluarea randamentului tehnologiilor de transformare se va ține cont de standardele Uniunii Europene.

Articolul 25. Asigurarea calității energiei electrice și termice din surse regenerabile, a biogazului și a biocarburanților

(1) Calitatea energiei electrice din surse regenerabile, a energiei termice din surse regenerabile, a biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale și a biocarburantului ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale este asigurată în conformitate cu cerințele tehnice și indicatorii de calitate stabiliți în concordanță cu normele privind producția, distribuția și tehnologia de consum, precum și în temeiul legilor speciale.

(2) Biogazul care urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale trebuie să corespundă parametrilor de calitate a gazelor naturale stabiliți în temeiul Legii cu privire la gazele naturale.

[Art.25 completat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

Articolul 26. Asigurarea calității biocombustibilului solid

(1) Biocombustibilul solid plasat pe piață trebuie să corespundă cerințelor de calitate stabilite în Regulamentul cu privire la biocombustibilul solid.

(2) Plasarea pe piață a biocombustibilului solid se face doar cu deținerea informației privind calitatea produsului (etichetei).

Capitolul V

PRODUCEREA ȘI COMERCIALIZAREA ENERGIEI PRODUSE DIN SURSE REGENERABILE. ACCESUL LA REȚEA

Articolul 27. Obligațiile producătorilor de energie din surse regenerabile

(1) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile și producătorii de energie termică din surse regenerabile care folosesc, de asemenea, combustibili fosili țin evidența separată a cantității de energie produsă pentru fiecare tip de sursă.

(2) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile, producătorii de energie termică din surse regenerabile, producătorii de biogaz ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale și producătorii de biocarburant ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale produc energie electrică, energie termică, biogaz și biocarburant în conformitate cu standardele de calitate stabilite de legislația în domeniu.

[Art.27 modificat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

Articolul 28. Accesul la rețea

(1) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile beneficiază de acces nediscriminatoriu și reglementat la rețelele electrice la tarife publicate, nediscriminatorii, bazate pe costuri, transparente și previzibile, calculate și aprobate în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică.

(2) Producătorii de biogaz ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale beneficiază de acces nediscriminatoriu și reglementat la rețelele de gaze naturale la tarife publicate, nediscriminatorii, bazate pe costuri, transparente și previzibile, calculate și aprobate în conformitate cu Legea cu privire la gazele naturale.

(3) Racordarea centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie și a instalațiilor de producere a biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale se efectuează în mod obiectiv, transparent și nediscriminatoriu, în conformitate cu termenele, condițiile și procedura stabilite în Legea cu privire la energia electrică, în Legea cu privire la gazele naturale și în regulamentele elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

(4) Pentru asigurarea unui acces eficient la rețele, operatorii sistemelor de transport, operatorii sistemelor de distribuție sînt obligați să ofere solicitanților informații suficiente cu privire la racordare, inclusiv informațiile privind:

- a) costurile ce se estimează a fi suportate în legătură cu racordarea;
- b) termenul de racordare la rețea;
- c) planificarea dezvoltării rețelei în zona respectivă.

(5) Costurile aferente construcției instalației de racordare prin care se face legătură dintre centrala electrică care utilizează surse regenerabile de energie și rețelele electrice sau dintre instalația de producere a biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale

și rețelele de gaze naturale se suportă de către solicitant în condițiile stabilite în mod transparent și nediscriminatoriu, în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică, Legea cu privire la gazele naturale și potrivit regulamentelor elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

(6) Dacă pentru racordarea centralei electrice care utilizează surse regenerabile de energie sau a instalației de producere a biogazului care urmează a fi livrat în rețeaua de gaze naturale, suplimentar față de realizarea instalației de racordare, este necesară și dezvoltarea rețelei electrice sau a celei de gaze naturale, operatorul sistemului de transport sau operatorul sistemului de distribuție efectuează dezvoltarea în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică, Legea cu privire la gazele naturale și cu regulamentele elaborate și aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, de asemenea suportă costurile aferente dezvoltării, care se includ în tarif cu condiția respectării planurilor de investiții aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

(6¹) Prin derogare de la alin.(6), producătorul de energie electrică din surse regenerabile sau producătorul de biogaz care urmează a fi livrat în rețeaua de gaze naturale poate consimți să suporte costurile aferente dezvoltării rețelei electrice de transport și/sau de distribuție, a rețelei de transport și/sau de distribuție a gazelor naturale în cazul în care dezvoltarea rețelei respective nu constituie o prioritate pentru operatorul de sistem pe motiv că este în beneficiul exclusiv al producătorului respectiv și nu este necesară pentru alți utilizatori de sistem. În acest caz, operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție sînt obligați să prezinte producătorului respectiv o evaluare care să demonstreze faptul că dezvoltarea rețelei electrice, a rețelei de gaze naturale este în beneficiul exclusiv al acestuia și să notifice despre acest fapt Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Producătorul respectiv achită operatorului sistemului de transport, operatorului sistemului de distribuție costurile aferente dezvoltării rețelei în cauză conform devizului de cheltuieli întocmit de operatorul de sistem și aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Lucrările legate de dezvoltarea rețelei electrice de transport și/sau de distribuție, a rețelei de transport și/sau de distribuție a gazelor naturale se efectuează de către operatorul sistemului de transport, de către operatorul sistemului de distribuție respectiv. În acest caz, operatorul de sistem care a efectuat lucrările legate de dezvoltarea rețelei electrice de transport și/sau de distribuție, a rețelei de transport și/sau de distribuție a gazelor naturale devine proprietarul porțiunii respective de rețea.

(7) În conformitate cu Legea cu privire la energia electrică, operatorii sistemelor de transport, operatorii sistemelor de distribuție sînt obligați să acorde prioritate energiei electrice din surse regenerabile la dispecerizarea capacităților de producere a energiei electrice în măsura în care nu este afectată siguranța funcționării sistemului electroenergetic.

(8) Dacă, în scopul garantării securității sistemului electroenergetic și al securității aprovizionării cu energie electrică, au fost întreprinse măsuri privind limitarea în mod considerabil a utilizării surselor regenerabile de energie, operatorii sistemelor de transport, operatorii sistemelor de distribuție sînt obligați să informeze Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la măsurile întreprinse și să indice măsurile corective pe care intenționează să le ia în vederea prevențîmpinării unor limitări semnificative pe viitor.

[Art.28 modificat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

Articolul 29. Condițiile de bază privind comercializarea energiei electrice din surse regenerabile și a biocarburantului

(1) Furnizorul central de energie electrică achiziționează de la producătorii eligibili întreaga cantitate de energie electrică din surse regenerabile livrată în rețelele electrice la prețurile/tarifele stabilite în conformitate cu prezenta lege.

(2) Furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali sînt obligați să achiziționeze energie electrică din surse regenerabile, lunar, de la furnizorul central de energie electrică la prețurile reglementate, aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, și în cantitățile calculate, în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice, proporțional cotelor-părți stabilite de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică pentru fiecare furnizor.

(3) Importatorii de produse petroliere principale sînt obligați să achiziționeze, anual, de la producătorii locali și/sau din import, în funcție de opțiunea optimă din punct de vedere al costurilor, cantitățile de biocarburanți care urmează să fie utilizați în amestecul produselor petroliere principale, necesare pentru a respecta cotele minime anuale de biocarburanți, stabilite de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu art.14 alin.(1) lit.e) din prezenta lege. Pentru nerespectarea obligației stabilite în prezentul alineat, importatorii de produse petroliere principale sînt pasibili de a fi sancționați de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu sancțiune financiară în valoare de maximum 5% din venitul anual obținut din comercializarea produselor petroliere principale, conform procedurii stabilite la art.20 din Legea cu privire la energetică.

(4) Comercializarea biocarburantului se face cu prezentarea certificatului de conformitate.

(5) Importatorii produselor petroliere principale care comercializează benzină și motorină pe teritoriul Republicii Moldova sînt obligați să asigure corespunderea conținutului amestecurilor de combustibili livrați cu normele stabilite prin actele normative în domeniu.

[Art.29 modificat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

Articolul 30. Furnizorul central de energie electrică

(1) Furnizorul central de energie electrică este desemnat de Guvern și dispune de credibilitate financiară.

(2) Furnizorul central de energie electrică are următoarele obligații de bază:

a) încheie, în termenele și în condițiile stabilite de Regulamentul privind organizarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil și de Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil, contracte de achiziție a energiei electrice produse din surse regenerabile cu producătorii eligibili, în conformitate cu clauzele obligatorii elaborate și aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, și achiziționează de la aceștia întreaga cantitate de energie electrică livrată în rețelele electrice la prețurile/tarifele stabilite în conformitate cu prezenta lege;

b) solicită producătorilor de energie electrică din surse regenerabile să prezinte prognoze anuale, lunare, săptămânale și pentru ziua următoare ale cantităților de energie electrică care urmează a fi livrate în rețelele electrice, conform Regulilor pieței energiei electrice;

c) colectează și agregă prognozele privind producerea energiei electrice din surse regenerabile primite de la producătorii eligibili, stabilește cantitățile de energie electrică care urmează a fi livrate în rețelele electrice în ziua următoare și comunică zilnic această informație operatorilor sistemelor de transport și/sau operatorilor sistemelor de distribuție în modul și cazurile stabilite de Regulile pieței energiei electrice, aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;

d) calculează lunar prețul mediu al energiei electrice achiziționate și prezintă Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică informația respectivă în condițiile și în termenele stabilite de aceasta;

e) în baza informațiilor prezentate de operatorii sistemelor de transport și de operatorii sistemelor de distribuție, determină cantitățile lunare de energie electrică care urmează a fi

achiziționate de fiecare furnizor în funcție de cotele deținute pe piața energiei electrice și prezintă Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică informația respectivă în condițiile și în termenele stabilite de către aceasta;

f) încheie contracte de furnizare a energiei electrice din surse regenerabile cu furnizorii, la prețurile reglementate, aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia electrică;

g) asigură servicii de echilibrare pentru toți producătorii eligibili și centralele electrice de termoficare urbane pînă la crearea unei piețe a energiei electrice pe parcursul zilei, precum și pentru producătorii eligibili și centralele electrice de termoficare urbane care doresc să-și delege responsabilitatea echilibrării după crearea acestei piețe;

h) transferă furnizorilor de energie electrică garanțiile de origine, ce corespund cantității de energie electrică distribuită acestora, în conformitate cu prezenta lege;

i) prezintă Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în condițiile și în termenele stabilite de aceasta, informația solicitată în legătură cu activitatea desfășurată în conformitate cu prezenta lege;

j) exercită alte obligații stabilite de prezenta lege și de Legea cu privire la energia electrică.

(3) Prin derogare de la art.88 alin.(1) din Legea cu privire la energia electrică, furnizorul central de energie electrică calculează și prezintă Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică spre aprobare prețul reglementat al energiei electrice furnizate, în termenele stabilite în Metodologia de calcul, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică, aprobată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

(4) La schimbarea furnizorului central de energie electrică (în cazul desemnării unei alte entități juridice în calitate de furnizor central de energie electrică), noul furnizor central desemnat va prelua drepturile și obligațiile furnizorului central precedent, care decurg din prezenta lege în raport cu producătorii eligibili și centralele de termoficare urbane.

[Art.30 modificat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

Articolul 31. Garanțiile de origine

(1) Originea energiei electrice din surse regenerabile se atestă prin intermediul garanțiilor de origine emise de către furnizorul central de energie electrică.

(2) Garanțiile de origine trebuie să fie emise, transferate și anulate în mod electronic, în conformitate cu criteriile obiective, transparente și nediscriminatorii. Procedura de emitere, transfer, anulare și utilizare a garanției de origine, forma cererii pentru eliberarea unei garanții de origine și forma garanției de origine se stabilesc în regulamentul elaborat și aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

3) Furnizorul central de energie electrică eliberează garanția de origine la cererea producătorului de energie electrică din surse regenerabile. În legătură cu eliberarea garanțiilor de origine și pentru a confirma veridicitatea faptului că energia electrică este produsă din surse regenerabile de energie, furnizorul central de energie electrică are dreptul să solicite operatorului sistemului de transport sau, după caz, operatorului sistemului de distribuție să efectueze verificări la centrala electrică a producătorului respectiv.

(4) O garanție de origine se emite de către furnizorul central de energie electrică în termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la data primirii cererii de la producătorul de energie electrică din surse regenerabile. Pentru fiecare unitate de energie electrică din surse regenerabile (1 megawatt-oră) nu se emite mai mult de o garanție de origine, astfel încât aceeași unitate de energie electrică din surse regenerabile de energie să fie calculată o singură dată.

(5) O garanție de origine trebuie să conțină date exacte, să fie sigură, imposibil de fraudat și să specifice cel puțin următoarele:

a) sursa de energie din care a fost produsă energia electrică și perioada producerii acesteia (data inițială și data finală);

b) identitatea, locul de amplasare, tipul și capacitatea centralei electrice unde a fost produsă energia electrică;

c) dacă și în ce măsură producătorul a beneficiat de sprijin pentru a investi în centrala electrică, dacă și în ce măsură producătorul a beneficiat în orice alt mod de o schemă națională de sprijin pentru producerea unei unități anume de energie electrică și tipul schemei de sprijin respective;

d) data la care centrală electrică a fost dată în exploatare;

e) data și țara emiterii, un număr de identificare unic.

[Art.31 modificat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

Articolul 32. Utilizarea și recunoașterea garanțiilor de origine

(1) Garanțiile de origine pot fi utilizate în termen de 12 luni de la data producerii unității de energie electrică corespunzătoare. După utilizare, garanțiile de origine se anulează.

(2) Furnizorul central de energie electrică transferă furnizorilor de energie electrică garanțiile de origine ce corespund cantității de energie electrică repartizate acestora, în condițiile prezentei legi.”

(3) Furnizorii de energie electrică pot utiliza garanțiile de origine pentru a dovedi consumatorilor finali ponderea sau cantitatea de energie electrică din surse regenerabile în mixul de energie electrică furnizată de către aceștia.

(4) Garanțiile de origine nu pot fi utilizate pentru a justifica atingerea obiectivului național în domeniul energiei din surse regenerabile, stabilit la art.6 alin.(1) lit.b).

(5) Garanțiile de origine emise de autoritățile statelor membre ale Uniunii Europene și de autoritățile Statelor Contractante ale Tratatului Comunității Energetice pot fi supuse procedurii de recunoaștere în condițiile prezentei legi și potrivit regulamentului elaborat și aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. În acest scop, un participant la piața energiei electrice depune la Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică o cerere privind recunoașterea garanțiilor de origine pe teritoriul Republicii Moldova, cu condiția că recunoașterea acestora se solicită în scopul de a demonstra unui consumator final că toată energia electrică sau o parte din aceasta este produsă din surse regenerabile.

(6) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică examinează, în termen de 30 de zile calendaristice, cererea menționată la alin.(5) din prezentul articol și adoptă decizia privind recunoașterea unei garanții de origine emise de autoritățile statelor membre ale Uniunii Europene și de autoritățile Statelor Contractante ale Tratatului Comunității Energetice numai în cazul în care garanția de origine respectivă conține informațiile prevăzute la art.31 alin.(5) și dacă nu există motive întemeiate de refuz în raport cu exactitatea, fiabilitatea sau veridicitatea acesteia.

[Art.32 modificat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

Articolul 33. Certificatele de conformitate

(1) Autenticitatea biocarburantului se atestă printr-un certificat de conformitate emis de organismele de evaluare a conformității.

(2) Pentru a se putea beneficia de garanțiile prevăzute de prezenta lege, biocarburantul trebuie să corespundă criteriilor de durabilitate. Criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, procedura de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea biocarburanților,

precum și metodologia de calcul al impactului biocarburanților asupra emisiilor de gaze cu efect de seră vor fi stabilite în regulamentele aprobate de către Guvern.

(3) Metodologia de calcul al impactului biocarburanților asupra emisiilor de gaze cu efect de seră trebuie să conțină o listă a valorilor tipice, a valorilor implicite, a valorilor implicite dezagregate pentru cultivare, prelucrare, transport și distribuție a biocarburanților, precum și condițiile de utilizare a acestor valori în locul valorilor efective.

[Art.33 modificat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

Articolul 34. Schemă de sprijin pentru promovarea energiei electrice din surse regenerabile

(1) Pentru promovarea producerii și utilizării energiei electrice din surse regenerabile se aplică următoarea schemă de sprijin:

a) preț fix, stabilit în cadrul licitației, conform art.35, pentru producătorul eligibil care deține sau urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată mai mare decât limita de capacitate stabilită conform art.10 lit.e);

b) tarif fix, stabilit conform art.14, pentru producătorul eligibil care deține sau urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată ce nu depășește limita de capacitate stabilită conform art.10 lit.e), dar care nu este mai mică de 10 kilowați.

(1¹) Producătorii de energie electrică ce beneficiază de schema de sprijin stabilită până la intrarea în vigoare a prezentei legi nu pot aplica schema de sprijin stabilite la alin.(1).

(2) În conformitate cu prezenta lege, statut de producător eligibil au:

a) producătorii de energie electrică care au câștigat licitația în condițiile prezentei legi;

b) producătorii de energie electrică cu statut de producător eligibil confirmat în condițiile prezentei legi.

(3) Producătorii de energie electrică cărora le-a fost oferit statutul de producător eligibil în conformitate cu alin.(2) nu pot beneficia concomitent, pentru aceeași centrală electrică/aceleași centrale electrice, de alte scheme de sprijin în domeniul energiei din surse regenerabile.

[Art.34 modificat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

Articolul 35. Procedura de licitație pentru oferirea statutului de producător eligibil

(1) În conformitate cu prezenta lege, statutul de producător eligibil se oferă producătorului care a câștigat licitația pentru oferirea statutului de producător eligibil (în continuare – *licitație*).

(2) Licitația este organizată de către Guvern, care desemnează în acest scop o comisie de licitații. Licitația are un caracter neutru din punct de vedere al tehnologiilor și este organizată în conformitate cu Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil.

(2¹) Prin derogare de la alin.(2), Guvernul poate decide anunțarea și organizarea de licitații limitate pentru anumite tehnologii în condițiile în care rezultatul oferit de licitațiile neutre din punct de vedere al tehnologiilor ar fi unul nesatisfăcător, pornind de la următoarele situații:

a) potențialul pe termen lung al unei anumite tehnologii noi și inovatoare față de tehnologiile clasice este mai mare;

b) necesitatea unei diversificări a tehnologiilor de producere;

c) constrângerile de rețea și stabilitatea rețelei;

d) costurile (de integrare a surselor regenerabile de energie) aferente sistemului;

e) necesitatea de a evita distorsiunile pe piețele materiilor prime, generate de sprijinul acordat biomasei.

(3) Procedura de licitație se bazează pe criterii obiective, transparente și nediscriminatorii. Documentația de licitație stabilește termenele și condițiile, inclusiv prețurile plafon, capacitățile de producere licitate, durata de construcție, alte criterii, condiții sau cerințe care pot varia în dependență de tehnologia de producere a energiei electrice din surse regenerabile. Anunțul privind inițierea procedurii de licitație se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova cu cel puțin 2 luni înainte de data-limită de prezentare a ofertelor.

(4) În vederea asigurării transparenței și nediscriminării, documentația de licitație se plasează pe pagina web oficială a organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și se include în anunțul privind inițierea procedurii de licitație. Documentația de licitație trebuie să conțină, fără a se limita la acestea, lista completă a criteriilor în baza cărora vor fi stabiliți câștigătorii licitației, precum și cuantumul garanției pentru ofertă și cuantumul garanției de bună execuție a contractului, care se stabilesc și se aplică în mod nediscriminatoriu, în mărime fixă per 1 kW putere instalată. Cuantumul garanției pentru ofertă pentru 1 kW putere instalată nu poate depăși 0,2% din valoarea investiției specifice luate în calcul la stabilirea de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a prețurilor plafon pentru licitația respectivă. Cuantumul garanției de bună execuție a contractului pentru 1 kW putere instalată nu poate depăși 2% din valoarea investiției specifice luate în calcul la stabilirea de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a prețurilor plafon pentru licitația respectivă.

(5) La organizarea, monitorizarea și controlul procedurii de licitație vor fi luate toate măsurile pentru asigurarea confidențialității informațiilor din ofertă.

(6) La licitație pot participa toți doritorii care întrunesc condițiile și care corespund criteriilor licitației. Nu pot participa la licitație persoanele care vor construi centralele electrice cu echipament utilizat sau echipament nou fabricat cu peste 48 de luni înainte de punerea în funcțiune a centralei. În cazul instalațiilor de cogenerare, bazate pe utilizarea biomasei în calitate de combustibil, se admit la licitație doar tehnologii cu randament de cel puțin 80%.

(7) În cazul în care potențialul producător de energie electrică din surse regenerabile nu a obținut statutul de producător eligibil în urma participării la licitație sau nu a participat la licitație, acesta este în drept să comercializeze energia electrică produsă în baza unor condiții negociate cu participanții la piața energiei electrice.

(8) Statutul de producător eligibil se acordă potențialilor producători de energie electrică din surse regenerabile care au oferit cele mai mici prețuri de comercializare a energiei electrice în comparație cu prețurile plafon, stabilite în conformitate cu prezenta lege, și a căror capacitate instalată nu depășește cumulativ capacitatea scoasă la licitație.

(9) Guvernul sau comisia de licitații poate solicita suportul organului supravegherii energetice de stat la stabilirea cerințelor tehnice sau a altor cerințe aplicabile licitației organizate, precum și la verificarea respectării de către producătorii eligibili a obligației ce le revine în legătură cu construcția centralei electrice în termenele și condițiile stabilite în cadrul licitației.

[Art.35 modificat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

Articolul 36. Procedura de confirmare a statutului de producător eligibil

(1) În conformitate cu prezenta lege, statutul de producător eligibil se confirmă pentru producătorul care deține sau urmează să dețină o centrală electrică ce întrunește toate condițiile stabilite de Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil și

care a depus garanția pentru participare și garanția de bună execuție a contractului, stabilite prin hotărîrea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

(1¹) Garanția pentru participare și garanția de bună execuție a contractului se stabilesc și se aplică în mod nediscriminatoriu, în mărime fixă per 1 kW putere instalată, conform următoarelor condiții:

a) cuantumul garanției pentru participare pentru 1 kW putere instalată nu poate depăși 0,2% din valoarea investiției specifice luate în calcul la stabilirea tarifelor fixe în vigoare la momentul depunerii de către producătorul respectiv a declarației pe propria răspundere privind confirmarea statutului de producător eligibil;

b) cuantumul garanției de bună execuție a contractului pentru 1 kW putere instalată nu poate depăși 2% din valoarea investiției specifice luate în calcul la stabilirea tarifelor fixe în vigoare la momentul depunerii de către producătorul respectiv a declarației pe propria răspundere privind confirmarea statutului de producător eligibil.

(2) Statutul de producător eligibil se confirmă de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil.

(3) Procedura de confirmare a statutului de producător eligibil se bazează pe criterii obiective, transparente, nediscriminatorii și pe principiul "primul venit, primul servit", pînă la atingerea cotei maxime de capacitate.

(4) În procesul de desfășurare a procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil vor fi luate toate măsurile pentru asigurarea confidențialității informațiilor cu privire la solicitant și la datele specifice proiectului acestuia.

(5) Pentru confirmarea statutului de producător eligibil se pot adresa toți doritorii care întrunesc condițiile și care corespund criteriilor stabilite în conformitate cu prezenta lege. Nu poate fi confirmat statutul de producător eligibil pentru persoanele care vor construi centralele electrice din echipament utilizat sau echipament nou fabricat cu mai mult de 36 de luni înainte de punerea în funcțiune. În cazul instalațiilor de cogenerare, bazate pe utilizarea biomasei în calitate de combustibil, se admit doar tehnologii cu randament de cel puțin 80%.

(5¹) Un producător nu are dreptul să solicite confirmarea statutului de producător eligibil, în conformitate cu prezentul articol, pentru dezvoltarea a două sau mai multe centrale electrice care utilizează același tip de tehnologie de producere a energiei electrice din surse regenerabile dacă puterea electrică instalată/cumulată a acestora este mai mare decît limita de capacitate stabilită de către Guvern în conformitate cu art.10 lit.e). În acest caz, investitorul respectiv urmează să participe la licitație pentru a obține dreptul de producător eligibil în conformitate cu art.35. Prevederile prezentului alineat se extind și asupra soțului, rudelor și afinilor în linie dreaptă și în linie colaterală, pînă la gradul doi inclusiv, ai producătorului de energie electrică.

(6) În cazul în care potențialul producător de energie electrică din surse regenerabile nu a obținut statut de producător eligibil în conformitate cu procedura prevăzută în prezentul articol, acesta are dreptul să comercializeze energia electrică produsă în baza unor condiții negociate cu participanții la piața energiei electrice.

(7) Statutul de producător eligibil se confirmă pentru potențialii producători de energie electrică din surse regenerabile a căror capacitate instalată în funcție de tehnologia utilizată nu depășește cumulativ limita de capacitate și care întrunesc toate condițiile și criteriile stabilite în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(8) În calitate de organ al supravegherii energetice de stat, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică stabilește cerințele tehnice aplicabile procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil pentru a verifica respectarea de către producătorii eligibili

a obligației ce le revine în legătură cu construcția centralei electrice în termenele și în condițiile stabilite de procedura în cauză.

[Art.36 modificat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

Articolul 37. Drepturi și responsabilități ale producătorilor eligibili

(1) După ce a participat la licitație și a obținut statutul de producător eligibil sau după confirmarea statutului de producător eligibil, producătorul beneficiază de dreptul de a i se achiziționa întreaga cantitate de energie electrică livrată în rețelele electrice la prețul fix stabilit în cadrul licitației, respectiv la tariful fix stabilit de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu prezenta lege, timp de 15 ani de la punerea în funcțiune a centralei electrice. În acest interval de timp, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică ajustează prețurile fixe stabilite în cadrul licitației și tarifele fixe în conformitate cu metodologia aprobată și în funcție de evoluția ratei de schimb a monedei naționale față de USD.

(1¹) După obținerea statutului de producător eligibil în cadrul licitației sau după confirmarea statutului de producător eligibil, producătorul este obligat să construiască și să pună în funcțiune centrala electrică în termen de cel mult 36 de luni de la anunțarea rezultatelor licitației sau, după caz, în termen de cel mult 24 de luni de la data confirmării statutului de producător eligibil, de asemenea este obligat să respecte celelalte condiții stabilite în cadrul licitației sau în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil, stabilite în conformitate cu prezenta lege și regulamentele prevăzute la art.35 alin.(2) și art.36 alin.(1). Termenul de punere în funcțiune a centralei electrice, stabilit în prezentul alineat, poate fi prelungit de către Guvern, în cazul oferirii statutului de producător eligibil în cadrul licitației, sau de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în cazul confirmării statutului de producător eligibil, cu cel mult 12 luni, dacă centrala electrică respectivă nu poate fi pusă în funcțiune din motive întemeiate, neimputabile producătorului eligibil (condiții de forță majoră; lipsa posibilității de a o racorda la rețeaua electrică din cauza nerespectării de către operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție a termenelor privind dezvoltarea rețelei electrice; întârzierea de către operatorul de sistem în executarea și punerea în funcțiune a instalației de racordare conform contractului de racordare).

(2) Dacă un producător eligibil construiește și pune în funcțiune o centrală electrică cu echipament utilizat sau cu echipament nou fabricat cu mai mult de 36 de luni până la punerea în funcțiune a centralei electrice, în cazul producătorilor cărora le-a fost confirmat statutul de producător eligibil, sau cu mai mult de 48 de luni de la punerea în funcțiune a centralei electrice, în cazul producătorilor care au obținut statutul de producător eligibil în cadrul licitației, ori cu încălcarea celorlalte condiții stabilite prin prezenta lege, dreptul său de a i se achiziționa cantitatea de energie electrică la prețul fix sau, după caz, la tariful fix stabilit în conformitate cu prezenta lege se retrage, iar garanția de bună execuție a contractului va fi transferată la bugetul de stat. Capacitatea alocată acestuia va fi returnată și luată în considerare la următoarea licitație sau, după caz, la procedura de confirmare a statutului de producător eligibil.

(3) În cazul în care un producător eligibil nu pune în funcțiune centrala electrică în termenul stabilit la alin.(1¹), dreptul său de a i se achiziționa cantitatea de energie electrică la prețul fix sau, după caz, la tariful fix stabilit în conformitate cu prezenta lege se retrage, iar garanția de bună execuție a contractului va fi transferată la bugetul de stat. Capacitatea alocată acestuia va fi returnată și luată în considerare la următoarea licitație sau, după caz, la procedura de confirmare a statutului de producător eligibil.

(4) Modernizarea centralei electrice, înlocuirea echipamentului sau a altor componente ale acesteia nu implică prelungirea sau reluarea perioadei de timp pentru care producătorul eligibil beneficiază de prețul fix sau, după caz, de tariful fix stabilit în conformitate cu prezenta lege.

(5) Dacă producătorul eligibil intenționează să majoreze capacitatea centralei electrice existente, acesta urmează să participe la licitație/procedura de confirmare a statutului de producător eligibil pentru a obține dreptul de a se achiziționa cantitatea de energie electrică produsă de capacitatea nou-instalată. În cazul licitației, prețul oferit nu poate depăși prețul plafon stabilit pentru tipul sursei regenerabile de energie utilizate și pentru categoria de capacitate în care se încadrează capacitatea cumulată a centralei electrice extinse. În cazul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil, capacitatea cumulată a centralei electrice extinse nu poate depăși limita de capacitate stabilită pentru tipul sursei regenerabile de energie utilizate și urmează să se încadreze în cota maximă de capacitate.

(6) Registrul producătorilor eligibili cărora le-a fost oferit statutul respectiv în cadrul licitațiilor organizate în baza art.35 și al producătorilor eligibili statutul cărora a fost confirmat în baza art.36 se instituie și se ține de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu prezenta lege și cu Legea cu privire la registre. Registrul respectiv trebuie să conțină, fără a se limita la acestea, informații cu privire la data la care a fost oferit sau data la care acest statut a fost confirmat, la capacitatea instalată a centralelor electrice respective, precum și cu privire la capacitatea instalată cumulată pe țară pentru fiecare tip de tehnologie de producere a energiei electrice din surse regenerabile. Informațiile menționate se publică trimestrial pe pagina web oficială a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

[Art.37 modificat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

Articolul 38. Majorarea capacității centralelor electrice care produc energie electrică din surse regenerabile

(1) Cantitățile de energie electrică din surse regenerabile rezultate în urma majorării capacității unei centrale electrice existente se consideră ca fiind produse de o centrală electrică separată, care a fost dată în exploatare la data la care a avut loc majorarea capacității centralei electrice existente.

(1¹) Pentru majorarea capacității centralei electrice în raport cu care un producător de energie electrică din surse regenerabile a obținut statutul de producător eligibil în cadrul unei licitații, producătorul respectiv trebuie să participe la o nouă licitație.

(1²) Pentru a majora capacitatea centralei electrice în raport cu care unui producător de energie electrică din surse regenerabile i-a fost confirmat statutul de producător eligibil, producătorul respectiv trebuie să participe la o nouă procedură de confirmare a statutului de producător eligibil sau la o licitație în cazul în care capacitatea instalată cumulată a centralei electrice extinse este mai mare decât limita de capacitate stabilită de către Guvern în conformitate cu art.10 lit.e).

(2) În cazul majorării capacității centralei electrice existente prin instalarea unei capacități adiționale de producere a energiei electrice care utilizează același tip de sursă regenerabilă de energie, producătorul, deținător al centralei electrice, este obligat:

a) să livreze cantitatea de energie electrică, produsă de centrala electrică existentă pînă la realizarea majorării capacității, la tariful fix aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil sau la prețul fix stabilit, în cadrul licitației pentru capacitatea deținută inițial, pînă la majorare;

b) să livreze cantitatea de energie electrică produsă de capacitatea nou-instalată la tariful fix aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil sau la prețul fix stabilit, în cadrul licitației pentru capacitatea adițională, în funcție de categoria de capacitate în care se încadrează capacitatea cumulată a centralei electrice extinse.

(3) În cazul în care evidența energiei electrice produse de centrala electrică a cărei capacitate de producere a fost majorată se efectuează prin intermediul unui singur echipament de măsurare, cantitățile menționate la alin.(2) lit.a) și b) se calculează proporțional cu capacitatea centralei electrice instalată pînă la efectuarea majorării și, respectiv, după majorare.

(4) În cazul majorării capacității centralei electrice existente prin instalarea unei capacități adiționale de producere a energiei electrice care utilizează un alt tip de sursă regenerabilă de energie, producătorul eligibil va livra cantitatea de energie electrică produsă de capacitatea nou-instalată la prețul fix stabilit în cadrul unei licitații sau la tariful fix aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil pentru tipul sursei regenerabile utilizate.

(5) În cazul în care două centrale electrice care utilizează tehnologii diferite de producere a energiei electrice din surse regenerabile folosesc un singur echipament de măsurare pentru evidența energiei electrice livrate în rețea, pentru toată energia produsă se va aplica cel mai mic tarif fix aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil sau cel mai mic preț fix stabilit, în cadrul unei licitații, pentru tipul sursei regenerabile utilizate.

(6) În cazul în care, pentru capacitatea nou-instalată a centralei electrice, producătorul de energie electrică din surse regenerabile nu a obținut statut de producător eligibil, fie prin intermediul unei licitații, fie prin intermediul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil, acesta are dreptul să comercializeze energia electrică produsă de capacitatea nou-instalată a centralei electrice în baza unor condiții negociate cu participanții la piața energiei electrice, cu condiția instalării unui echipament de măsurare separat pentru evidența energiei electrice produse de capacitatea nou-instalată.

[Art.38 modificat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

Articolul 38¹. Participarea producătorilor eligibili la piața concurențială de energie electrică

(1) Producătorii eligibili a căror centrală/centrale electrice depășesc limitele de capacitate stabilite de către Guvern, în conformitate cu Legea cu privire la ajutorul de stat și angajamentele asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice, sînt obligați să vîndă energia electrică produsă din surse regenerabile pe piața angro din momentul în care această piață devine funcțională.

(2) La întrunirea condiției menționate la alin.(1) din prezentul articol, producătorii eligibili existenți semnează contracte pentru diferențe cu furnizorul central de energie electrică în locul contractelor de achiziționare a energiei electrice din surse regenerabile. Producătorilor eligibili li se garantează obținerea veniturilor calculate în baza prețurilor fixe și/sau tarifelor fixe și a cantităților de energie electrică produsă pe perioada de contract rămasă, pînă la întrunirea termenului stabilit în conformitate cu art.37 alin.(1).

(3) Prețul pieței angro de energie electrică se consideră prețul stabilit pe piață pentru ziua următoare. Dacă prețul fix sau tariful fix este mai mare decît prețul pieței pentru ziua următoare, producătorul eligibil va primi diferența de venit de la furnizorul central de energie electrică, iar dacă prețul fix sau tariful fix este mai mic decît prețul pieței, producătorul eligibil va plăti diferența de venit furnizorului central de energie electrică.

(4) Furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali sînt obligați să achite furnizorului central de energie electrică obligațiunile financiare, rezultate din aplicarea alin.(3), care reprezintă sume determinate de diferența dintre prețul de pe piața angro de energie electrică și prețurile/tarifele fixe, de cantitățile furnizate de energie electrică din surse regenerabile, proporțional cotelor-părți deținute pe piața energiei electrice de furnizorii respectivi. Obligațiunile financiare se determină de furnizorul central de energie electrică în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice.

[Art.38¹ introdus prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

Articolul 39. Contorizarea netă a energiei electrice din surse regenerabile

(1) Consumatorul final, deținător al unei centrale electrice, care produce energie electrică din surse regenerabile pentru uz propriu și care a încheiat cu furnizorul un contract de furnizare a energiei electrice la preț reglementat are dreptul să livreze în rețeaua electrică surplusul de energie electrică produsă, iar furnizorul respectiv este obligat să încheie, la solicitarea consumatorului final respectiv, un contract pentru aplicarea mecanismului de contorizare netă, în condițiile prezentei legi.

(2) Consumatorul final, deținător al centralei electrice, care solicită contorizarea netă a energiei electrice din surse regenerabile trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) energia electrică trebuie să fie produsă numai din surse regenerabile de energie;

b) centrala electrică trebuie să dispună de o putere instalată de pînă la 200 kW, dar nu mai mare decît puterea contractată cu furnizorul respectiv;

c) centrala electrică trebuie să fie conectată la rețeaua electrică și să funcționeze în mod paralel și sincron cu aceasta;

d) centrala electrică trebuie să fie echipată cu un mecanism de protecție care să deconecteze automat centrala electrică de la rețeaua electrică și să întrerupă livrarea energiei electrice în rețea în cazul în care este întreruptă livrarea energiei electrice către consumatorul final, deținător al centralei electrice.

(3) Centrala electrică trebuie să fie echipată cu echipament de măsurare, instalat din contul consumatorului final, deținător al centralei electrice, care să înregistreze diferența dintre cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică și cantitatea de energie electrică consumată din rețeaua electrică de către consumatorul final în cauză. Pentru măsurarea fluxurilor de energie electrică poate fi utilizat fie un contor bidirecțional, care înregistrează cantitatea de energie electrică consumată din rețeaua electrică și, respectiv, cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică, fie două contoare unidirecționale, care să înregistreze separat cantitatea de energie electrică consumată din rețeaua electrică și, respectiv, cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică.

(4) Calculul energiei electrice prin aplicarea contorizării nete se efectuează după cum urmează:

a) în cazul în care, la sfîrșitul lunii, cantitatea de energie electrică consumată de consumatorul final, deținător al centralei electrice, depășește cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică, consumatorul final în cauză va achita furnizorului doar diferența dintre cantitatea de energie consumată și cea livrată la prețul reglementat la care furnizorul furnizează energie electrică consumatorilor finali din aceeași categorie;

b) în cazul în care, la sfîrșitul lunii, cantitatea de energie electrică pe care consumatorul final, deținător al centralei electrice, a primit-o de la furnizor este mai mică decît cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică, furnizorul de energie electrică va face soldul energiei livrate în rețeaua electrică și al celei consumate din rețea, iar diferența de cantitate va fi inclusă în contul consumatorului final respectiv pentru a fi utilizată în lunile următoare. Dacă, la sfîrșitul anului, furnizorul stabilește că consumatorul final, deținător al centralei

electrice, a livrat în rețeaua electrică o cantitate de energie ce depășește cantitatea de energie electrică ce a fost consumată din rețea, acest furnizor este obligat să determine și să achite consumatorului final respectiv contravaloarea energiei electrice neutilizate la prețul mediu de procurare a energiei electrice pe piață de către furnizorul serviciului universal în anul de gestiune.

(5) În cazul în care consumatorul final, deținător al centralei electrice, reziliază contractul cu privire la contorizarea netă sau se deconectează de la rețeaua electrică, furnizorul de energie electrică este obligat să achite acestui consumator final contravaloarea energiei electrice neutilizate la prețul mediu de procurare a energiei electrice pe piață de către furnizorul serviciului universal în anul de gestiune.

(6) Beneficiază de mecanismul de contorizare netă, în baza principiului “primul venit, primul servit”, consumatorii finali deținători ai centralelor electrice a căror capacitate instalată cumulată nu depășește 5% din valoarea sarcinii maxime înregistrate pe parcursul anului precedent de către operatorul sistemului de distribuție la rețelele cărora sînt racordate centralele electrice respective. Limita de 5%, stabilită în prezentul alineat, poate fi revizuită și modificată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică prin aprobarea, în conformitate cu Legea cu privire la energetică, a unei hotărîri motivate și supuse în prealabil consultărilor publice.

(7) Raporturile juridice dintre furnizorii de energie electrică și consumatorii finali, deținători ai centralelor electrice, care nu doresc să beneficieze de contorizarea netă sau care nu îndeplinesc condițiile stabilite în legătură cu mecanismul contorizării nete se stabilesc în conformitate cu principiile și condițiile negociate de aceștia, de comun acord, prin încheiere de contracte corespunzătoare. În acest caz, centralele electrice menționate trebuie să fie echipate cu instalații de protecție care să permită deconectarea lor în mod automat de la rețeaua electrică în caz de avarii.

(8) Anual, pînă la 30 aprilie, furnizorii de energie electrică vor elabora și prezenta Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică un raport cu privire la contorizarea netă a energiei electrice din surse regenerabile. Raportul va conține următoarele informații pentru anul precedent:

- a) numărul total de consumatori finali, deținători ai centralelor electrice, care beneficiază de contorizare netă, diferențiat pe tipul sursei regenerabile utilizate;
- b) puterea instalată a centralelor electrice;
- c) cantitatea de energie electrică (în kilowați-oră) livrată furnizorului de energie electrică la tarife reglementate prin aplicarea mecanismului contorizării nete.

[Art.39 modificat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

Capitolul VI

INFORMAREA ȘI SENSIBILIZAREA OPINIEI PUBLICE

Articolul 40. Informații cu privire la echipamente și sisteme

Furnizorul de echipamente și sisteme pentru încălzire și răcire, pentru energie electrică din surse regenerabile, asigură accesul la informația privind beneficiile nete, costurile și eficiența energetică ale acestor echipamente și sisteme.

Articolul 41. Informații privind amestecul de combustibili la punctele de vînzare

(1) Vînzătorii cu amănuntul de produse petroliere principale sînt obligați să afișeze la panou, în punctele de vînzare, informații cu privire la cantitățile de biocarburant utilizat în amestec cu produsele petroliere principale comercializate.

(2) Vînzătorii cu amănuntul de produse petroliere principale sînt obligați să prezinte trimestrial Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică informații cu privire la executarea obligației stabilite la alin.(1).

Articolul 42. Informații cu privire la măsurile și schemele de sprijin

Agenția pentru Eficiență Energetică asigură că informațiile privind măsurile și schemele de sprijin sînt puse la dispoziția tuturor solicitanților, cum ar fi consumatorii, constructorii, instalatorii, arhitecții și furnizorii de echipamente și sisteme pentru încălzire, răcire și energie electrică și de vehicule compatibile cu utilizarea energiei din surse regenerabile.

Articolul 43. Sensibilizarea opiniei publice

Agenția pentru Eficiență Energetică difuzează informația privind energia din surse regenerabile, prin:

- a) traininguri;
- b) elaborarea programelor de studii privind energia din surse regenerabile, incluse în planul de învățămînt;
- c) asigurarea transparenței activităților, inclusiv informarea privind rolul exemplar al clădirilor publice și promovarea performanței în domeniu prin demonstrarea înaltei eficiențe a echipamentelor și sistemelor;
- d) crearea unei baze de date pentru distribuirea informației cu privire la dezvoltarea domeniului energiei din surse regenerabile și asigurarea accesului utilizatorilor la această bază de date prin intermediul rețelelor de informare.

Capitolul VII COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ

Articolul 44. Cooperarea internațională

(1) Programele de promovare a energiei din surse regenerabile se efectuează în conformitate cu standardele internaționale aplicabile.

(2) Principalele direcții de cooperare internațională în domeniul energiei din surse regenerabile sînt:

- a) ajustarea cadrului legislativ național la normele și standardele Uniunii Europene;
- b) participarea la proiecte internaționale, inclusiv investiționale, participarea în cadrul organizațiilor internaționale în domeniu;
- c) schimbul de informații și tehnologii cu organizații similare din alte țări și organizații internaționale;
- d) participarea la seminare internaționale, simpozioane și conferințe internaționale în domeniu;
- e) dezvoltarea capacităților instituționale în baza acordurilor de cooperare;
- f) armonizarea indicatorilor de eficiență energetică stabiliți de standardele naționale cu cei prevăzuți în standardele europene;
- g) recunoașterea mutuală a certificării sistemelor și echipamentelor ce utilizează surse regenerabile de energie în ceea ce privește indicatorii de eficiență energetică.

(3) În vederea creării unor oportunități de reducere a costurilor legate de realizarea obiectivelor naționale, precum și a facilitării cooperării cu statele membre ale Uniunii Europene în domeniul energiei din surse regenerabile, pot fi puse în aplicare măsuri de flexibilitate, în particular sub formă de transferuri statistice sau scheme comune de sprijin.

(4) Transferurile statistice nu afectează îndeplinirea obiectivului național privind ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie.

Capitolul VIII DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 45. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 24 de luni de la data publicării.

(2) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile pentru care au fost aprobate tarife pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi beneficiază de tariful aprobat, precum și de garanția de achiziționare a întregii cantități de energie electrică livrată în rețelele electrice, pînă la expirarea perioadei de 15 ani de la data aprobării tarifului, pentru aceasta încheindu-se un contract corespunzător cu furnizorul central de energie electrică.

(3) Fără a aduce atingere oricărei alte prevederi din această lege, Guvernul va avea dreptul de a decide dacă și în ce măsură Republica Moldova va sprijini energia din surse regenerabile produsă într-o altă țară.

[Alin.(4) art.45 abrogat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

(5) Pînă la 31 decembrie 2018, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor și autoritățile publice locale propun sau introduc, după caz, în reglementările și codurile din domeniul construcțiilor sau prin orice alte măsuri cu efect similar, utilizarea unor niveluri minime de energie din surse regenerabile în cazul clădirilor noi și al celor existente care trec printr-o renovare majoră. Această cerință se aplică forțelor armate numai în măsura în care aplicarea ei nu cauzează niciun conflict cu natura și cu obiectivul principal al activităților forțelor armate și cu excepția materialelor utilizate exclusiv în scop militar. Încălzirea și răcirea din surse regenerabile de energie se iau în considerare pentru atingerea nivelurilor minime de energie din surse regenerabile în cazul clădirilor noi și al celor existente care trec printr-o renovare majoră.

(6) Guvernul, pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prevederile prezentei legi;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile prezentei legi;

c) va aproba actele normative necesare pentru executarea prezentei legi;

d) va asigura consolidarea capacităților instituțiilor responsabile de implementarea prezentei legi, menționate la art.12, 13, 18 și 19, inclusiv prin atragerea asistenței tehnice specializate;

e) va desemna furnizorul central de energie electrică, menționat la art.30, precum și va asigura consolidarea capacităților instituționale ale instituției, inclusiv prin atragerea asistenței tehnice dedicate.

(7) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi:

a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile prezentei legi;

b) va elabora și va aproba actele normative necesare pentru executarea prezentei legi.

(8) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea energiei regenerabile nr.160-XVI din 12 iulie 2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.127–130, art.550), cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

(9) Prevederile art.38¹ se aplică din momentul stabilirii de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a existenței unui nivel suficient de lichiditate pe piața energiei electrice pentru ziua următoare, agenția emițînd o hotărîre în acest sens. Prin hotărîrea emisă, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică stabilește momentul din care producătorii eligibili sînt obligați să participe la piața concurențială de energie

electrică, aprobă forma și clauzele contractului pentru diferențe, precum și elementele de procedură care trebuie să asigure perioada de tranziție

[Art.45 modificat prin Legea nr.34 din 16.03.2018, în vigoare 25.03.2018]

[Art.45 modificat prin Legea nr.35 din 24.03.2017, în vigoare 14.04.2017]

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Andrian CANDU

Nr.10. Chișinău, 26 februarie 2016.

Anexa nr.1

Traectoria orientativă

Traectoria orientativă constă din următoarele ponderi de energie din surse regenerabile, calculate în conformitate cu art.7:

$S_{2009} + 0,45 (S_{2020} - S_{2009})$, ca o medie pentru perioada de doi ani 2015–2016;

$S_{2009} + 0,65 (S_{2020} - S_{2009})$, ca o medie pentru perioada de doi ani 2017–2018,

unde

$S_{2009} = 11,9 \%$

și

$S_{2020} = 17 \%$.

Anexa nr.2

Conținutul de energie pentru combustibilii utilizați în transporturi

Combustibili	Conținutul masic de energie (puterea calorifică inferioară, MJ/kg)	Conținutul volumic de energie (puterea calorifică inferioară, MJ/l)
Bioetanol (etanol produs din biomasă)	27	21
Bio-ETBE (etil-terț-butil-eter produs pe bază de bioetanol)	36 (din care 37% din surse regenerabile)	27 (din care 37% din surse regenerabile)
Biometanol (metanol produs din biomasă, în vederea utilizării ca biocarburant)	20	16
Bio-MTBE (metil-terț-butil-eter produs pe bază de biometanol)	35 (din care 22% din surse regenerabile)	26 (din care 22% din surse regenerabile)
Bio-DME (dimetileter produs din biomasă, în vederea utilizării ca biocarburant)	28	19
Bio-TAEE (terțiar-amil-etil-eter produs pe bază de bioetanol)	38 (din care 29% din surse regenerabile)	29 (din care 29% din surse regenerabile)
Biobutanol (butanol produs din biomasă, în vederea utilizării ca biocarburant)	33	27

Biomotorină (ester metilic produs din ulei vegetal sau animal, de calitate motorinei, în vederea utilizării ca biocarburant)	37	33
Motorină Fischer-Tropsch (hidrocarbură sintetică sau amestec de hidrocarburi sintetice produse din biomasă)	44	34
Ulei vegetal hidrotrat (ulei vegetal tratat termochimic cu hidrogen)	44	34
Ulei vegetal pur (ulei produs din plante oleaginoase prin presare, extracție sau procedee comparabile, brut sau rafinat, dar nemodificat chimic, atunci când este compatibil cu tipul de motoare în cauză și cu cerințele corespunzătoare privind emisiile)	37	34
Biogaz (gaz combustibil produs din biomasă, care se poate purifica pentru a obține calitatea gazelor naturale în vederea utilizării ca biocarburant sau gaz de lemn)	50	–
Benzină	43	32
Motorină	43	36